

ԲԱԶՄԱՎԵՊ

ԱՄՍԱԳԻՐ

ՎԵՆԵՏԻԿ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

ԲԱԶՄԱՎԵՊԻ խմբագրութեան հետ թղթակցել ուղղներն թող գրեն մեզ հետեւեալ հասցեիւ.

Rédaction de la Revue «BAZMAVEP»

St. Lazare

VENISE (Italie)

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն. Ք. Բ. Ն. Ի. Կ.

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅԵՐԸ

1. Հայազգի կուսակալը բնագետ մը. — Շատ քիչ Հայերու ծանօթ պիտի ըլլայ իտալացի բնագետը, ուսուցչապետ Պոլոնիայի Համալսարանին մէջ... Չարհիան անուամբ: Հարկ չէ չեշտել թէ նա հայ է ծագմամբ: Չամբեան անունը («Հայոց պատմութեան» հետ ընդմիջող կապուած»), այս անգամ բնագիտական հետազոտութեանց յուշարարը պիտի ըլլայ:

Il Giornale d'Italia իր 45 թուին մէջ (1907, փետր. 14). հետեւեալ յօդուածիկը կը նուիրէ իրեն.

«Բանի մ'օրէ ի վեր Վիեննա կը գտնուի ու սուցապետն Չամբեան, Պոլոնիայի Համալսարանէն: Կա հոս հրաշքուած է՝ ձայնարարական տակաւն եւ քայարակուն ուղեշարարներու (ingénieur) ընկերութիւնէն՝ որ շատ կը հետաքրքրուի ամէն գիտական առեղծոսանքով՝ բանաստեղծութիւն ընկող գոթիզմական կը քննարկուի (chimique organique) կիւրքիւրուն եւ կուսակալներու վրայ:

Առաջին անգամը չէ որ պտօն. Չամբեան, Պոլոնիայի Համալսարանին պատիւը, կը հրաշքի բոլոր տարր երկիր. հեղք տարր առաջ Պոլոնիի Գերմանական ընկերութեան ընկերութիւնն ալ, որ համայնարարի բնալուծական գիտական շարժման մեծագոյն գործիքն է, ուզեց իր կենդանի ծայրէն լսել «կարիքիւր» (pirrolo) բնալուծական յառաջդիմութիւնները, որուն մեծ մղում տուած է»:

2. Հայկական ներկայացումներ Լոնտոնայի մէջ. — Յունուար 19ին, անգլիական Bijou թատրոնին մէջ, ուր կային նաեւ մամուլի ներկայացուցիչներ, բեմի վրայ հանուեցաւ Իսֆ. Ֆիի մէկ յայլարանութիւնը. Հայաստանի վիշապիկներին: Բեմակարները պատրաստած էր Օր. Զ. Պոլյուսեան, նկարչուհի, հեղինակ վէպերու՝ անգլիերէն գրուած. տարտուտ անցաւ անգլացի հանդիսատեսաց մարմինէն երբ ինքն (Օր. Զ. Պոլյուսեան) Ոգի Հայաստանի փոխուած աւերակներու մէջ դեգերելով՝ անցաւ Այրարատի տորոտէն: Յետոյ Իսֆ. Ֆիին «Խենթ» ին երազը. եւ ապա երգեր, անգլիացի նշանաւոր երգչուհիներէ նուագուած. Լոնտոնայի մեծ օրագիրներ խօսած են սոյն հանդէսին վրայ, գոված «Հայոց Շէքսպիրին», Հայոց երգը որ ճատիկան է, լեռնականի երաժշտութիւն, ունի խիստ պատմական պարզութիւն, կը ներշնչէ այն զգացում մը՝ ինչ որ կ'ուենայ մարդ երբ հովը տուրայ ծառերու վերեւէն» (Standard):

3. Հայկական գրքեր Եւրոպայի մամուլին. — Կոնիքեր հայագէտն հրատարակած է հայերէն եւ անգլիերէն լեզուներով Յայնուիթեան հայկական թարգմանութիւնը եւ Կիւրդի Պարապմանց գիրքը. բաղդատուութեամբ ձեռագրաց, լուսաբանութեամբ: Գիտնականի անունն արդէն կը բաւ.

ցատէր թէ որքան կատարեալ եւ խնամուած է հրատարակութիւնը: («The armenian version of revelations», London, 1907):

ՀԱՅԵՐ Ի ԿՈՎԿԱՍ

4. Դումայի ընտրութիւններ. — Երկու կուսակցութիւն, երկու օրաթերթ՝ Դումայի ընտրութեան առթիւ մղեցնաբար պայքարեցան իրարու դէմ. «Ժամանակ» հայ «միլիտարիստ» կուսակցութեան պաշտօնաթերթը, եւ «Հոսանք» սոցիալ-դեմոկրատներու չեփորը. «Ժամանակ» կուսակցութիւնը յաղթեց գուտ հայկական գաւառներու մէջ եւ նոյն իսկ Թիֆլիզի այն թաղերուն՝ ուր հայութիւնը մեծամասնութիւնը կը կազմէ:

5. Վաղամեակի օրաթերթը. — Յունուար 1ին սկսած է լոյս տեսնալ Թիֆլիզի մէջ Պաշար անուամբ օրաթերթ մը, յունուար 3ին դադարած է, նահանգապետի հրամանաւ: Բախտեան պիտի հրատարակէ «Նոր ձոնանք» օրաթերթը եւ Գ. Եսայեանը՝ «Անամուտ»: Բազուի մէջ կը հրատարակուի «Որիկ» սոցիալ-դեմոկրատ օրագիրը:

6. Արքունիկայոցի օրագիրը. — Այսուրեանը յաւիտենապէս աւերակներու մէջէն պիտի ջրեթալայ. փոխած է իր ընթացքը, մարդաշատ քաղաք մը մտած է բուրաստաններ ուղղելու: Աղբատնորապոյն եւս այժմ իր օրագիրն ունի. Աստուրներու: Կ. Ախիկեանի կը պատկանի հայկական կարեւոր կեդրոնի մը՝ իր թերթին ընծաւ յետ վաղերու:

7. Դումանաւոյց զարդակաւ խելիքները. — Հայ աշակերտները անկարող են ուստական համալսարան մտնել, որքան քա բարձր դասընթացը կատարած ըլլան հայ վարժարաններու մէջ. եթէ «գրեմագրա» չի չըջանէ չեն անցած. ասով շատ հայ աշակերտներ կը տնիկուէին նոյն գիտութիւնները կրկին սովորել, հայերէն եւ ուստեան: Կ. Մաս հայաշէր գիտնականը յաշողած է Պետերսբուրգի Համալսարանի վարչութեան վերջեւ տալ այդ կանոնը՝ Ներսիսեան դպրոցի եւ Գեորգեան հեմարանի աշակերտաց համար:

Տիֆ. Առփիւ Առփիւական Այրարատ եւ Բուրիս Նիկոլայի Այրարատեան Ամանհինի մէջ իւրենց անուամբ վարժարան մը պիտի կանգնեն: Թիֆլիզի մէջ վախճաններ է Ենիկապոյեան աւանումը ունեւոր ազգային մը, որ 30,000 ռուբլի կտակներ է աղքատ ուսանողներուն համար:

8. Կովկասեան լուսնակալ վիճակ. — Ժողովրդեան վիճակը շատ ողբալի է. 4500 ընտանիք անմիջական օգնութեան կարօտ: Տիֆլիսի Յանձնաժողովը 70,000 ռուբլի պիտի հասցնէ զարհուրեցնող օգնութեան համար. Մոսկուայի հայ զարդերը 60,000 ռուբլի, եւ արդէն 20,000 ռուբլի կ'ազգուի:

9. Նորադպրեց գրքեր. — Կովկասէն տալաք ենք հետեւեալ գրքերը. Գր. Վոնգրանի «Գաղտնական քրեականութիւնն արեւելահայ լեզուի»:

Գր. Վանցեանի այս երկը ոչ միայն յստակ գաղափար մը կ'ընծայէ առաջնայ լեզուի, կազմութեան, քերականութեան, շեշտերուն, այլ և կը պարունակէ հետաքրքիր և նոր տեսութիւններ հայ լեզուի կենսական խնդիրներու վրայ. ըստ հեղինակին՝ Զօկիւրներ, այլարատեան գաւառաբարբառը, աւելի հին են քան գրաբարը. ի մէջ բերած բառերը համոզիչ օրինակներ են. բայց պէտք է այդ բարդաւորութիւնն յառաջ եկած հետեւեալքը ընդհանրացնել ամբողջ գրաբարի վրայ. ինքն սա նորագոյն է քան Արարատեան բարբառը, գրաբարը որ գաւառի լեզուն պէտք է ընդունի... (Գիրքը կը բաղկանայ 243 էջէ. տպ. Թիֆլիզ, 1906, գին 75 Կ.):

Գր. Վանցեանէն է նաեւ տեսարկիկ մը. Գլխաւորապէս ուղարկութիւն (էջ 32, Տփլիս, 1906), Ստացած ենք նաեւ կրթական կարեւոր գրքոյկ մը. Ֆեռիկիայի «Պարզեւներն ու պատմիները» ընտանեկան դաստիարակութեան մէջ»:

ՊՈԼՈՒՆԱՅԷ

10. Իրիկեղական. — Եկեղեցիներու և բարեգործական հաստատութեանց ցուցակով կառուածները պիտի անցնին պետութեան: Պատրիարքաբանի՝ Կողմէն սահմանուած է արդէն Յանձնաժողով մը. Պատրիարքարանը 4000 ոսկով պարտմունքի, զոր զոցելու համար դիմած է ազգայնոց առատաձեռնութեան:

Անդրանիկ Խոսնէպուր՝ մեռած ի Թարիզ՝ Պատրիարքարանին կտակած է 100,000 ֆր. Ուրբանոցի՝ ի հաստատական համար. Սենեքիմի՝ էֆ. Մանուկեան 2-3000 ոսկի՝ ազգին համար:

11. Գրուկանք. — Ենթակալութեամբ ստացած Ե՛ք Ռամսեան Սրբ. Պատրիարքէն՝ կրկին օրինակ «Աղայի», գրական յուշարժան՝ կանգնուած իր քրոջ յիշատակին: Կենսագրութիւն, դամբանականներ, ճառեր, բանաստեղծութիւններ՝ Պօյստայ Ժանօթ գրողներու ստորագրութեամբ: Պաշտօնական անձի մը վրայ աւելի արտայայտ ընոյթ ունի ընտանեկան զգացումէ ներշնչեալ մտածութիւն մը՝ չեղորէն իրագործուած: Ենթակալութիւն և ցարակցութիւններ: Մարգարէ պատմական հայաթերթի տնօրէնը Գայտերեան էֆ. Լոյսի տնօրէնութիւնն էս ստանձնած է: Սուրբանկոյտի սկսաւ վերստին լոյս տեսնել, շաբաթ երկու անգամ:

12. Սարիկի յուր. — Լեզուական վէճ մը բացուած է Պ. Ելքենեանի և Ալեւտի միջև օրինակ «Աղայի», գրական յուշարժան՝ կանգնուած իր քրոջ յիշատակին: Կենսագրութիւն, դամբանականներ, ճառեր, բանաստեղծութիւններ՝ Պօյստայ Ժանօթ գրողներու ստորագրութեամբ: Պաշտօնական անձի մը վրայ աւելի արտայայտ ընոյթ ունի ընտանեկան զգացումէ ներշնչեալ մտածութիւն մը՝ չեղորէն իրագործուած: Ենթակալութիւն և ցարակցութիւններ: Մարգարէ պատմական հայաթերթի տնօրէնը Գայտերեան էֆ. Լոյսի տնօրէնութիւնն էս ստանձնած է: Սուրբանկոյտի սկսաւ վերստին լոյս տեսնել, շաբաթ երկու անգամ:

12. Սարիկի յուր. — Լեզուական վէճ մը բացուած է Պ. Ելքենեանի և Ալեւտի միջև օրինակ «Աղայի», գրական յուշարժան՝ կանգնուած իր քրոջ յիշատակին: Կենսագրութիւն, դամբանականներ, ճառեր, բանաստեղծութիւններ՝ Պօյստայ Ժանօթ գրողներու ստորագրութեամբ: Պաշտօնական անձի մը վրայ աւելի արտայայտ ընոյթ ունի ընտանեկան զգացումէ ներշնչեալ մտածութիւն մը՝ չեղորէն իրագործուած: Ենթակալութիւն և ցարակցութիւններ: Մարգարէ պատմական հայաթերթի տնօրէնը Գայտերեան էֆ. Լոյսի տնօրէնութիւնն էս ստանձնած է: Սուրբանկոյտի սկսաւ վերստին լոյս տեսնել, շաբաթ երկու անգամ:

ԵԳԻՊՏԱՆԱՅԷ

13. Աղգայիլի բարեկարգութիւն. — Եգիպտոսէն՝ բարեգործութեան ուրեր: Խօսեցանք Պօյստայ Պատրիարքարանի դրամական անձկութեան մասին. այդ վէճը. Պօյստայ Ժանօթ գրողներու միջև կ'ընթանայ. 100 ոսկի էս շիւանդանոցին նուիրելով: Վրեմ. Այրուստի փաշա Բուրյոյ (20) ոսկի և Տ. Պ. Կարապետեան 50 ոսկի. Գահիւրէի Հայ Բարեգործական ընկերութիւնը 1906ին ուղարկած է Կոպկաս 10,000 դահեկ. Վան՝ 10,000 դ. Անի՝ 5,000:

ՊԱՐՈՒՆԱՅԷ

14. Պարսկաւայոց սպառնալ. — Այլ էս անցած է ամէն վախ հայ-պարսկական թշնամութեան: Դոյն իսկ պարսիկ հոգեւորականները կը քարոզեն ժողովրդեան մէջ՝ եղբայրացան ապրիլ Հայերու հետ: Դոյն-Չուպայիլի ստացած ենք նոյն քաղաքի կրթական հաստատութեանց 1904ին հաշիւը (45 էջ, 1906):

ՀԱՅԵՐ ՅԱՄԵՐԻԿԱ

15. Տիգրան Խան Քիլիկիանի զորքերու և կերպարաններու ցուցակով կառուածները պիտի անցնին պետութեան: Պատրիարքաբանի՝ Կողմէն սահմանուած է արդէն Յանձնաժողով մը. Պատրիարքարանը 4000 ոսկով պարտմունքի, զոր զոցելու համար դիմած է ազգայնոց առատաձեռնութեան:

«Չարագործական Արուեստներու Թանգարանը երկ հաւակատիքը կատարէ արեւելեան հիւսուածքներու և Նոպկաստանի ու Պարսկաստանի մանրագրանդակ նկարներու ամենանշաւաւոր ցուցանալէսնէն միոյն... Աս ցուցանալէսի կորիզը կը կազմէր հաւաքածոյն Գէլէկեանի՝ որ փարիզու և Կիւսիսի Խօրքի մէջ հնագէտն է և 200 տեսակէ աւելի ամենապահպարտ կտորներ փոխ տուած է. անոնց կը կազմեն ոչ եթէ միայն համառօտութիւն, այլ ամբողջ պատմութիւնը արեւելքի բանուածքի արուեստին: Ճըւարիտ կարագրանք մ'են աջօրէն համար այդ թափիչները, այդ կերպանները այնքան տարբեր իրարմէ գոյններով ու զարդերով»:

Այս առթիւ հայ հիպոստներու ուղարկութեան կը յանձնենք Ռուսմանսիրութեան Կիւսիսի մը՝ առաջարկուած նոյն ինքն Տիգրան Խան Գէլէկեանէն. իսկ հիւսուածքներու և Նոպկաստանի ու Պարսկաստանի մանրագրանդակ նկարներու ամենանշաւաւոր ցուցանալէսնէն միոյն... Աս ցուցանալէսի կորիզը կը կազմէր հաւաքածոյն Գէլէկեանի՝ որ փարիզու և Կիւսիսի Խօրքի մէջ հնագէտն է և 200 տեսակէ աւելի ամենապահպարտ կտորներ փոխ տուած է. անոնց կը կազմեն ոչ եթէ միայն համառօտութիւն, այլ ամբողջ պատմութիւնը արեւելքի բանուածքի արուեստին: Ճըւարիտ կարագրանք մ'են աջօրէն համար այդ թափիչները, այդ կերպանները այնքան տարբեր իրարմէ գոյններով ու զարդերով»:

16. Հայ Մեքիմանք. — Արմէն Մ. Իգնատիոսեան («Հայն Հայրենեաց Թիւ 429») կը համարէր զամբ ըլլալ՝ ժամկետներու միայն շարժում յառաջ բերելու կերպը, և զայն յամարացնած ըլլալ ի մեքիմանքերու: Երգեցողները պիտի թուին առանց ամուսին. յոգնանքները նուազ բազմաթիւ պիտի ըլլան. որքան մտաւանդութիւն պակաս պիտի ըլլար եթէ Պատրիարքարանը զրահա-

ԵՐԿՐԻ ԶԱՅՆԸ

Լճերները՝ երկու տարի էս սպասած ըլլային: Կը մարմնեցը որ այդ չղզեղանոցներ առանց ածուխի չտարան, պարզ պիտի պատնաւաւ որ... միայն երեւակայութեան մէջ իր գոտուին: Մի իգնաւ տոտեսան իր գիրւել պիտի քարոզէ Նայերին և անգլիներն լեզուներով: Իր գիրւները մեծ են յոյժ և ուրբայան, իր միայ միայն անոնց գոյու թի՛նին ապայտըսանէ:

17. Հայ նոր հեկեղեցի մը. — Հայեր ունենին յԱմերիկա միայն երկու հեկեղեցի, յԱՍտորև Ֆրէզքո: Կանգնուած է (13,000 տոլարի ծախքով) երրորդ մ'ալ յՈւէտը Հօպքըն, ուր 500 Հայեր՝ Տիարանկներոցն:

18. Հայդիսիէի պարոց. — Նիւ-Եօքըի Հայ-
կական Միութիւնը Հայդիսիէի պարոցը տը բացած է
է. առաջին օրէն իսկ ունեցած է 30 աշակերտ.
գովելի նախանձանխորհրութիւն հայերէն լեզուի.
Ի դուր չէ որ հայ թերթ մը տը Պոլսեցիք կ'ա-
ղաղակուի, Հայոց ներկայ գործունէութիւնը դի-
տելով: — Ամերիկայէն ստացած ենք Նետնեսլ
կիսապար. Առջի «Հատէ», պատուելի իրական
վերաբերց, Նիւ-Եօքը 10 սէնթ. էջ 11:

ՀԱՅԳ ՅՕՎԿԵԱՆՈՒՄ

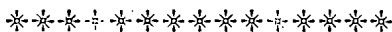
19. Ողիւնդիոյի տակ դարձան զիւր. — Ճաշի մէջ հետեւորէն ընթացից մը արջի մը տեղի ունեցանք ի, որուն մասնագիրքն էր նաեւ բազմաթիւ տաքազգիներ. թէ առաջին, թէ երկրորդ մընապէս տաքանք են երկու ձայնի (Ստաքի) Կարդանան, Կարապետ Բովադիւնան, լրագրաց գովեստն ընդունելով, իբր երբ Պիւն դարձան:

Իցիւ հայ ազգը նոյն երազընթացութիւնը ցոյց տար նաեւ . . . կրթական յառաջադիմութեան մէջ:

Պատկերագրող շաբաթաթերթ գրական, քաղաքական, հասարակական. (Նոսիրուած է հայ և զրաբի ժողովուրդներու մէջ եղբարբուիին քարոզելու, անոնց գրական-նութիւնն ու գաղափարները իրարու ծաւնոթացնելու, և այլն, և այլն):

Տարեկան գին՝ արտասահմանի համար
15 Ֆր.

ԴԻՄԻ ՐԵԴԱԿՏԻՆ «ԵՐԿՐԻ ԴՅԱՆ»
ԳՐԻԲՈԵԴՈՎՍԿԱՅԱ, Ն. 16

Ն ԱՄԱԿ ԱՆ Ի

«ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ» Թերթին (Գահրիէ). — Կը
ցաւիւք որ Լէ. դրուած է փոխանակ Վ.ՆՎ.
փառայի: Ինչպէս կը տեսնէք նա՛ կ'ընծայէ
միտ առիթ մը՝ lapsus calamitatis ուղղելու:

գ. ԱՆԻԿԻԱՍԱՆ (Նիւ-Եօթք). — Սիրայոստար կը ծանուցանենք որ Գլաժմատիկական ընկերու թիւն մրցանակը շահողներուն մէջ է նաեւ յոյ. Եղիկեան որ ստացած է 75 բողբոլ, իր «հրգէն» թարգմանութեան համար: (Շանթ և Եղիվանդաւոտ ստացած էին կէս կէս մրցանակ, իւրաքանչիւր 70 ռ.):

ፍ ሊ ገ ሂ ሲ ሆ ኑ ፡ ፍ ሊ ሐ ሊ ን በ ሶ ጥ ሊ ጥ ሶ በ ኩ ፁ ኩ ኑ

U Ź Ū Ŭ

**ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ
ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ, ԼՐԱԳՐԻ
ԱՌԱՋ ԿԱՅ**

1907

Թ Ի Ա Կ Ա Ն Ի Հ Ա Մ Ա Ր
(85-րդ ՏԱՐԻ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՆԸ 10 ԲՈՒՐԷԻ, 6 ԴՈՒՆԱՐ, 30 ՖՐԱՆԿ. ստորագրվել կարելի է միայն ամսի 1-ից. յայտարարություններ ընդունվում են բոլոր լեզուներով. ապահով բաժանորդագրություն չի՝ ընդունվում:

რედაქცია Journal „MSCHAK“ TIFLIS (Caucase).

դաշնակութեամբ որ յատուկ է արաբերէն լեզուի . — և ահա ասոր մէջ կը կայանայ Հարիրին մեծութիւնը, իր եզակեանութիւնը՝ յանգառոր պոսակ գրութեան մէջ։ Այլ այսպիսի գեղեցիկ գործ մը, որ արաբացւոց մատենագրութեան գուհար մ'է, ցարդ անմասնելի մնացած է միջազգային գեղեցկագիտաց . նախ և առաջ լեզուին խրթնութեան պատճառաւ . մագամաթներէն շատերը գուռ ճերակա-նական առեղծուածներ են որոնց լուծումը արաբերէնի շատ հոմանիշներու գիտութեան և աշխոյժ յիշողութեան մէջ կը կայանայ . յետոյ՝ իմաստներու ոյժը որ կայացած է արաբ . շեշտին և ըսելու կերպին մէջ՝ թարգմանութեան շատ կը թուշնայ, ուրիշ որ և է լեզու արաբերէնի նման բառախաղի և հոմանիշներու յարմարութիւն չունենալով։ Բաց աստի Հարիրին թարգմանելու համար խոր հմտութիւն կը պահանջուի արաբ լեզուի, ինչ որ օտար ազգաց դժուարին է ստանալ, ընդին որ նոյն իսկ արաբ ժողովրդեան բոլորովին անհասկանալի է, ու զրագիտաց ալ ուսուցնասիրութեամբ և բազրբի օժանդակութեամբ մասնելի։ Նմանապէս կը պահանջուի կատարեալ տեղեկութիւն Ղուրանի և արաբացւոց յատուկ ժողովրդական աւանդութեանց, զորս կ'անարկէ հեղինակը, առանց որոց շատ տեղեր բառական թարգմանութենէ ոչ մէկ իմաստ կը ստացուի։ Արաբացւոց ճանդէն կրնայ կոշուիլ Հարիրին, այս տարբերութեամբ որ եթէ Աստուծային կատակերգութեան խրթնութիւնը աւելի իմաստիկ և պատմական ակնարկութեանց մէջ է՝ Մագամաթի խրթնութիւնը անոր հակառակն է։

Նոյժ մը ընծայելու համար մեր ընթերցողաց՝ պիտի թարգմանենք արաբական բնագրէն 11 բողոք մագամաթը, որ չի բո-

վանդակեր այն անպատշաճութիւններէն՝ որ ինչպէս ըսինք, սովորական են արաբ մատենագրաց ըով։

*

4. Հարիրին ալլ զորսիսնէրը. — Հարիրին, Մագամաթէն զատ ունի այլ գրութիւններ, երկու նամակներ՝ որոնց ամեն բառերը Ե — Թ, կամ Ծ — Զ գրերով կը սկսին, տղայական խաղ մը՝ թէպէտ և շատ դժուարակնճիւն . այսպիսի շարագրութիւններ ասործելի էին արեւելքի միջին դարու ճաշակին։ Ուրիշ ճերականական գրութիւն մ'ալ իր ժամանակին գիտնականաց սովորական գործածած լեզուի պակասութեանց վրայ, զոր կ'անուանէ Տուրադէ-կ-Ղուտաւ ֆի առնիւմ-է-խառաւս աս անուանումը (Աշխարհի մարդկանց մոլար գաղափարաց մէջ ընկղմած են մարգարիտները)։ Ունի նաեւ ուրիշ ճերականական գիրք մը, Մուսթա-է-Բոյրապ (քրիստոնէական գոարձարիւն) զոր M. L. Pinlo գաղղիերէն թարգմանած է։ Ունի նաեւ շատ ոտանաւորներ որոնց մէջ կը գտնուի այն խօսքը զոր պատասխանեց իրեն այնցելութեան եկող մարդու մը՝ որ իր տղոց դէմը տեսնելով արհամարհեց . « Մտիկ ըրէ ինձ և զիս մի տեսնար » اسم لي دلا تني

Հ. Պ. ԳԱՍՊԵՐԵԱՆ

Շարայարելի

“ԱՂԲԻԻ”, ԵՒ “ՏԱՐԱԶ”

Պատկերագրող ամուսնացիներու խմբագրութիւնը, 1907ին, Աղբիւրի քառահինգամյա յուբելեանի առթիւ աշխատակցութեան կը հրաւիրէ իր բոլոր նախկին յօդուածագիրները, որոնց պատկերներու Աբումը պիտի հրատարակէ ճշտանայի մէջ, խնդրելով անոնց լուսանկարները, հասցեները, յօդուածներու ցանկը, Յոբելեանի թիւը պիտի գերազանցէ իր բոլոր նախորդները, և պիտի զանազան լեզիւն ցնով։ ԱՂԲԻԻ, ՏԱՐԱԶ և ԱՂԲՈՒՐ (Խուսաստան կ'արժեն 5 բուլլի (մինչդեռ առաջ կ'արժէին 10 բուլլի միայն Աղբիւր և Տարազը), արտասահմանի համար՝ 10 բուլլի, իւրաքանչիւրն առանձին 5 բ. (Խուսաստան՝ 3 բ.)։ 1906ի բաժանորդները միայն 3 բ. պիտի վճարեն պակաս ստացուած թուերու փոխարէն։ ‘Իմիւլ’ Rédaction «TABAZ» կամ «AGBUR» Tiflis (Caucase)

1. ԺԹ դարուն սկիզբը Silvestro de Sacy հրատարակեց Մագամաթի գիրքը յառաջարանով և մեկնութեամբ արաբերէն լեզուով։ Եղած են նաեւ երկու արաբական հրատարակչի հանդերձ մեկնութեամբ, և ծանօթութեամբ ի Պլյուս, 1886ին և 1888ին։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

« ՄԱՐՏ » ԱՄՍՈՅ « ԲԱԶՄԱՎԵՊ »

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ Հ. Գ. — Ուղղագրութիւններ Ազաթանգեղեայ պատմութեան (մատե- նագրական)	102	Թիւն. Կաթողիկոսին իշխանութիւնը կղերին վրայ (Խրաւագիտական)	113
ԱՆԴՐԻԿԵԱՆ Հ. Ն. — Դիցաբանական դի- տողութիւններ. Մարտ. Զատիկ. Աս- տղական նախկին նկարագիրը . Մե- հաններու ներսը	115	ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ Հ. Յ. — Պրոֆ. Քարստի « Ու- րուագիծ Հայկական իրաւագիտութեան պատմութեան »	109
ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ Հ. Յ. — Ներուի ժամանա- կէն Հռովմէական արձանագրութիւն մը Խարքերդի մօտ գտնուած (պատմական)	115	ԹՂԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿ. ՃԵՄԱՐԱՆԻ. — Պատասխանք Հ. Նահապետեանի առ Միհր. և Ս. Տ.	136
ՊՈՏՈՒՐԵԱՆ Հ. Մ. — Հայ Կաթողիկոսու-			

ԳՐԱԿԱՆ ԱԿԱՆՔ

ՊՐՈՖ. Ե. ՏԵԶԱ. — Ամբրիկացի համր և կոյր աղջկան մը բանաստեղծութիւնը.	119	Ա. ՔԼԻԶ ԴԸ ԼԱ ԳՐԱՆԺ. — Տիբերիսի Նա- ւավարն. (Պատմական վեպ)	124
ԲԺԻԿԵԱՆ Հ. Ղ. — Ազգային ժամանա- կակից բանաստեղծութիւնը. (Երանա- նեանի « Հոգեվարքի և Յոյսի Զահերը », Ալեքեանի « Եփանքները »)	130	ՅՈՎՍԵՒԵԱՆ Հ. Ա. — Ճիւղղութիւն Քար- տուշի, Իտալացի բանաստեղծ	133
ՍԱՀԱԿԵԱՆ Հ. Կ. Տ. — Ավամայ ոճիը (բանաստեղծ)	97	ԱԼԷԱՐՏԻ. — Ի՞նչ է Ստանն. Թրգմ. ԲԺԻԿԵԱՆ Հ. Ղ.	129
ԲԺԻԿԵԱՆ Հ. Ղ. — Մանուկին իղձը	118	ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ Հ. Պ. — Հարիւր, արաբա- ցի մատենագիր. իր վարքը. իր գրքե- րը	138
» » » — Ինչո՞ւ եղան փուլերը.	115		

ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ

Թիֆլիզի Վամագ մայր եկեղեցու կրօնա-պատմական թանգարանի մնայուն յանձնաժո-
ղովը կը ծանուցանէ թէ 500 րուբլիով պիտի վարձատրէ հայ ինչուի, հայ մատենագրութեան, հայ
պատմութեան, կամ Հայկական ուրիշ ո՞ր է գիտութիւն յուսարանող թանգարանները, կամ
նախնաց թարգմանութիւնները՝ նոր քննութեամբ և խափանելով Մրցանակի անընդունակ են դա-
նալըքներ, օտար լեզուէ թարգմանութիւններ, մախապէս ո՞ր է կերպով վարձատրուած եր-
կեր, մախմանց պարզ տպագրութիւններ, երկու տարի առաջ տպուած գործեր, Գրութեան
ներքէ մարտ 1էն առաջ ուղղել (եթէ ձեռագիր են՝ 1 օրինակ, եթէ տպագիր՝ 5) Թիֆլիսի առաջնոր-
դարան Մնայուն յանձնաժողովին (որուն նախագահն է Գար. Արքեպ. և քարտ. Խաւակ Ես-
բութիւնեան)։ Մրցանակը պիտի տրուի ապրիլ 7ին։